

Ziekte van Parkinson

Ziekenhuisbreed

01 Inhoud

De ziekte van Parkinson	4
Wat is de ziekte van Parkinson?	5
Symptomen	6
Medicamenteuze behandeling	8
Operatieve behandeling	8
Andere behandelingsvormen	9
Verzorging van de Parkinson-patiënt	10
Het team	11
Dagindeling	13
Hulp nodig?	14
Het belang van informatie	14

02 Welkom

Van harte welkom op verpleegeenheid G30/Z2. Ons team van gespecialiseerde artsen en verpleegkundigen staat klaar om jou te begeleiden.

Jij of een familielid werd bij ons opgenomen omwille van de ziekte van Parkinson. Deze diagnose zal een verandering teweegbrengen in het verdere leven.

In deze brochure vind je meer informatie over de ziekte van Parkinson. Ze bevat ook een aantal nuttige tips voor jou en je familie.

Indien je na het lezen van deze brochure hierover nog vragen hebt, kan je altijd terecht op onze dienst neurologie of op de verpleegeenheid G30/Z2.

Het team van dienst neurologie en G30/Z2

Wanneer je de diagnose 'Parkinson' krijgt,

staat de wereld even stil.

Je belandt midden op een kruispunt

en je weet echt niet welke kant je uit moet!

Je dwaalt rond ... je voelt je verloren

en niemand kan je angsten wegnemen!

Na veel zoeken en ronddolen,

met vallen en opstaan,

na heel wat slapeloze nachten,

maar vooral dankzij de steun en hulp

van mijn familie, vrienden, neuroloog en lotgenoten

vond ik stilaan mijn weg:

'intens leven', 'carpe diem',

andere mensen gelukkig maken

en mijn lotgenoten helpen!

Hier put ik voor mezelf kracht uit!

Ik wil zeker niet zinloos leven.

04 Wat is de ziekte van Parkinson?

De ziekte van Parkinson werd voor het eerst beschreven door dr. James Parkinson, als 'the shaking palsy' of schudverlamming.

Het is een aandoening van de hersenen, waarbij zenuwcellen afsterven. Deze zenuwcellen produceren Dopamine, dit is noodzakelijk voor bepaalde hersenfuncties.

De ziekte ontstaat meestal vanaf het 50ste levensjaar.

De ziekte van Parkinson is niet hetzelfde als Alzheimer of dementie. Bij deze ziekte kan zich wel langzaam een geheugenstoornis ontwikkelen, waarbij het denken vertraagd verloopt.

Het verloop van de ziekte kan ingedeeld worden in 6 stadia: van lichte klachten/ grote zelfstandigheid tot zeer ernstige symptomen/ afhankelijkheid van anderen.

05 Symptomen

Tremor of beven

Dit is meestal het eerste symptoom bij je ziekte. Het begint meestal aan één zijde van het lichaam. Later is het zichtbaar aan beide lichaamszijden. Emoties en vermoeidheid kunnen de tremor verhogen.

Akinisie of bewegingsarmoede

Je gaat minder controle hebben over je spieren omdat deze steeds gespannen zijn. Dit gaat aanvoelen als stijfheid in gewrichten, een moe en zwaar gevoel in de spieren. Wanneer je gezichtsspieren verstijven, kan je minder makkelijk emoties vertonen zoals huilen en lachen, dit wordt ook het masker-gelaat genoemd. Wanneer de spieren van de rug verstijven, ga je een voorovergebogen houding aannemen.

Rigiditeit of spierstijfheid

Dit derde typische kenmerk kan aanleiding geven tot onhandigheid. Je spieren gaan na een tijd pijn doen en zullen moeilijker te bewegen zijn, hiervoor is het belangrijk om de juiste medicatie in te nemen.

Hypokinesie of traagheid

Het laatste typische kenmerk bij je ziekte uit zich in houderige of slowmotion bewegingen. Je hebt het gevoel dat je tegengehouden wordt wanneer je een beweging wilt uitvoeren.

Andere veel voorkomende symptomen:

Moeheid/slaapstoornissen; doordat de bewegingsarmoede en het beven veel energie kosten.

Vette huid en transpiratie; door de ziekte gaan je klieren meer talg en zweet produceren.

Klachten bij stoelgang; doordat de darmbewegingen vertraagd zijn.

Klachten bij urineren; het wordt moeilijker om je urine te kunnen ophouden, en in sommige gevallen ook om de blaas volledig te ledigen.

Speekselvloed of een droge mond; door de spierstijfheid en de bewegingsarmoede ga je minder vaak automatisch slikken. Hierdoor hoopt het speeksel zich in de mond op en kan er speekselvloed ontstaan.

Psychische stoornissen; door schaamte of ongemak omwille van de overige symptomen kan je je gaan afzonderen van de buitenwereld. Probeer toch zoveel mogelijk contact met familie en vrienden te onderhouden.

06

Medicamenteuze behandeling

De arts kan één product voorschrijven of een combinatie van medicatie. Dit is afhankelijk van je symptomen en in welk stadium van de ziekte je je bevindt.

De medicatie is gericht op het verminderen of oplossen van de symptomen zodat je zo optimaal

mogelijk kunt functioneren in je dagelijks leven.

Het is zeer belangrijk om de medicatie op de voorgeschreven tijdstippen in te nemen en deze aan te houden. Te laat innemen van de medicatie kan problemen veroorzaken voor de rest van de dag.

07

Operatieve behandeling

Je ziekte kan meestal goed behandeld worden met medicatie, maar er kunnen na een tijdje ook complicaties optreden door het grote medicatiegebruik. Wanneer je in een vergevorderd stadium komt, ondervind je vaak meer en meer hinder van ongewilde bewegingen en responsfluctuaties. Dit zijn periodes waarin je veel last ondervindt van de verschijnselen, afwisselend met periodes dat de medicatie effectief is en je minder tot geen hinder ondervindt.

Om deze ongemakken te verhelpen, kan je over een operatie nadenken. De chirurgie is er de voorbije jaren enorm op vooruit gegaan, maar is nog steeds enkel mogelijk voor een kleine groep van patiënten.

Kinesithérapie

De kinesiist heeft aandacht voor je verminderde bewegingen, de stijfheid, het houdingsverval en de achteruitgang van de conditie. De kinesiist doet oefeningen met je om de symptomen te verbeteren.

Ergotherapie

De ergotherapeut geeft je adviezen over het uitvoeren van de activiteiten uit het dagelijkse leven, bijvoorbeeld wooninrichting, het huishouden, ...

Logopedie

Doordat je een minder krachtige en diepe ademhaling hebt, gaat het spreken moeizamer verlopen. De logopedist ondersteunt je bij het spreken.

Diëtiëk

De diëtiste geeft je adviezen geven over je voedingsgewoonten. Een gezonde, evenwichtige voeding is belangrijk om je spieren in optimale conditie te houden.

Lotgenoten

Het acceptatieproces duurt bij de ene patiënt langer als bij de andere.

Daarom kan het voor jou zinvol zijn om je aan te sluiten bij de Parkinson verenigingen.

Zo kan je in contact komen met lotgenoten die dit stadium al doorlopen hebben.

Veiligheid in huis

Laat geen voorwerpen op de vloer rondslingeren om vallen te voorkomen.

Draag gepast schoeisel (stevige schoenen die de hele voet omringen, voorkomen het struikelen).

Plaats handgrepen, bijvoorbeeld in de douche zodat je je kan vasthouden wanneer nodig.

Ook tapijten in huis kunnen best verwijderd worden, omwille van het risico op vallen.

Omgang met de Parkinson-patiënt

Het is niet altijd vanzelfsprekend om een familielid dat lijdt aan de ziekte van Parkinson te begrijpen in zijn gedachten, behoeften, gedrag en zijn veranderde waarneming.

Je kan steeds terecht bij het verpleegkundig personeel voor tips en vragen hieromtrent. Aarzel niet om met hen van gedachten te wisselen en samen naar een gepaste oplossing te zoeken.

Financieel aspect

Je kan een uitkering krijgen van het ziekenfonds. Hiervoor moet je wel tijdig een aangifte van indienen. Deze arbeidsongeschiktheid is gebaseerd op verschillende voorwaarden naargelang je werknemer of zelfstandige bent.

Voor meer informatie hieromtrent kan je terecht op onderstaande adressen:

CM Regio Limburg

Prins-Bisschopssingel 75
3500 Hasselt

De liberale mutualiteit

Geraetsstraat 20
3500 Hasselt

De Voorzorg Limburg

Guffenslaan 48
3500 Hasselt

10 Het team

Neurologen

dr. W. De Vooght, dr. A. Schreurs, dr. T. Breban, dr. J. Goyens en dr. S. Verjans.

Artzen Fysische geneeskunde en revalidatie

dr. J. Darcis, dr. L. Van Mol, dr. S. Hendrix

Zij zijn de artsen die je zullen opvolgen en behandelen. Je kan voor informatie steeds een afspraak regelen via de verpleegkundige.

Verpleegkundigen

De verpleegkundige staat in voor je dagelijkse verzorging en het contact met de familie. Ze zal je de nodige informatie verschaffen en staat steeds ter beschikking indien je vragen of bedenkingen hebt.

Je mag te allen tijde telefonisch contact opnemen op het nummer 011 69 67 10 (afdeling G30) of 011 69 97 50 (afdeling Z2). We helpen je graag verder!

Logopedist(e)

Hij/ Zij tracht door middel van oefeningen je spraak te verbeteren indien dit nodig blijkt.

Kinesitherapeut(e)

Hij/ Zij zal de fysieke handelingen waar je het moeilijk mee hebt, samen met jou uitvoeren om deze weer vlotter te laten verlopen.

Ergotherapeut(e)

Het doel van de ergotherapie is om je zo zelfstandig mogelijk en op een veilige manier je dagelijkse activiteiten te leren uitvoeren. Eveneens kan de ergotherapeut(e) je leren werken met eventuele hulpmiddelen.

Diëtist(e)

De diëtist(e) zorgt ervoor dat je een aangepaste en evenwichtige voeding krijgt. De juiste voeding is belangrijk zodat de medicatie goed kan werken en je lichaam in optimale conditie blijft.

Sociaal verpleegkundige

Wanneer jij of je familie informatie wil over opvangmogelijkheden in de thuissituatie kan je bij de sociaal verpleegkundige terecht. Indien je graag informatie krijgt omtrent een rusthuisopname zal hij/ zij je ook hieromtrent de nodige informatie geven. De sociaal verpleegkundige kan je ook wegwijs maken in de mogelijkheden m.b.t. financiële tegemoetkomingen.

11 Dagindeling

Uur	Activiteit
07.00 uur	informatieoverdracht van de nachtdienst aan de verpleegkundige van de vroege dienst
07.30 uur	ontbijt (indien je niet nuchter moet blijven voor een eventueel onderzoek)
08.00 uur	start verzorging, artsenbezoek en therapie door kinesitherapeuten, ergotherapeuten, ...
11.30 uur	middagmaal
14.00 uur	informatieoverdracht van de verpleegkundigen bezoek tot 20.00 uur
16.00 uur	namiddagverzorging
17.30 uur	avondmaal
20.00 uur	avondverzorging (einde bezoeken)
21.30 uur	informatieoverdracht aan nachtdienst

12 Hulp nodig?

Patiëntenvereniging Vlaamse Parkinson Liga vzw

De Vlaamse Parkinson Liga is een patiëntenvereniging van en voor alle mensen met de ziekte van Parkinson (en aanverwante aandoeningen). Zij bieden informatie over het aanbod van zorgvoorzieningen en tegemoetkomingen.

Diestsevest 33 bus 302

BE-3000 Leuven

www.parkinsonliga.be

e-mail: contact@parkinsonliga.be

tel.: 0478 96 16 80

13 Het belang van informatie

Patiëntenvoorlichting is van essentieel belang in het genezingsproces. Het is bewezen dat goede informatie leidt tot een verbetering van de algemene toestand.

Uit onderzoek blijkt dat een goed geïnformeerde patiënt een kortere verblijfsduur kent in het ziekenhuis.

Vragen?

Contacteer in eerste instantie je huisarts. Indien de huisarts je doorverwijst of niet bereikbaar is, kan je contact opnemen met:

afdeling G30

tel.: 011 69 97 10

afdeling Z2

tel.: 011 69 97 50

Diestersteenweg 100 • 3800 Sint-Truiden

t 011 69 91 11 • f 011 69 91 10

info@stzh.be • www.sint-trudo.be